

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 9P/25/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5321202413
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomíra Krišťáková
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2022:5321202413.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Čadca sudkyňou JUDr. Ľubomírou Krišťákovou vo veci starostlivosti o maloletú C. Č., nar. X. XX. XXXX, bytom Č. XXX, XXX XX Č., zastúpenú Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, dieťaťa rodičov: matky A. Č., nar. XX. X. XXXX, bytom Č. XXX, XXX XX Č. a otca O. Č., nar. XX. XX. XXXX, bytom X. XX, XXX XX X., zastúpeného JUDr. Jurajom Štrbákom, advokátom so sídlom 023 51 Raková 1445, pracovisko F. Kráľa 1504, 022 01 Čadca, o zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

I. Z v y š u j e výživné na maloletú C. Č.Ú., narodenú X. XX. XXXX zo sumy 100,- € mesačne na sumu 170,- € mesačne počnúc od 8. 9. 2021, ktoré výživné je otec O. Č., narodený XX. XX. XXXX p o v i n n ý platiť vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky A. Č., narodenej XX. X. XXXX.

II. Zameškané výživné na maloletú C. Č., narodenú X. XX. XXXX za obdobie od 8. 9. 2021 do konca mesiaca máj 2022 v sume spolu 1.490,41 € sa otcovi p o v o ľ u j e splácať v splátkach vo výške 15,- € mesačne spolu s bežným výživným k rukám matky maloletého dieťaťa pod sankciou straty výhody splátok nezaplatením čo i len jednej z nich počnúc právoplatnosťou rozsudku.

III. M e n í rozsudok Okresného súdu Čadca, číslo konania 11P/33/2016-90 zo dňa 24. 5. 2017 vo výroku o výživnom na maloletú C. Č., nar. X. XX. XXXX.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom, ktorý bol Okresnému súdu Čadca doručený dňa 8. 9. 2021, sa matka domáha zvýšenia výživného na maloleté dieťa zo sumy 100,- € na sumu 300,- € mesačne na tom skutkovom základe, že výživné na maloletú bolo naposledy určené rozsudkom Okresného súdu Čadca, sp. zn. 11P/33/2016. Matka má za to, že od tohto posledného rozhodnutia došlo k zmene pomerov, keď maloletá navštevovala základnú školu a od roku 2020/2021 navštevuje S. Y. Š. S. L. Y. W. K. Č.. Došlo k zvýšeniu finančných výdavkov pre štúdium a potreby maloletej dcéry. Otec maloletú nenavštevuje a ani nekomunikuje, neprispieva ničím nad rámec výživného, ani v oblasti vzdelávania, športu a kultúry. Zamestnanie matky je SZČO v oblasti gastronómie.

2. Náklady matka špecifikovala na bývanie, a to na plyn 80,- € mesačne, elektrinu 50,- € mesačne, internet 15,- € mesačne, vodu 200,- € ročne, poistenie domácnosti 150,- € ročne, stravu 350,- € mesačne. Na maloletú dcéru matka uviedla náklady 30,- € mesačne na cestovné, 20,- € mesačne na drogériu, 16,- € mesačne na mobilný paušál, 15,- € mesačne poistenie, 1.000,- € ročne na ošatenie, 20,- € týždenne vreckové, 100,- € ročne školské potreby, 100,- € ročne zdravotná starostlivosť, 600,- € vzdelávanie (autoškola). Podaním doručeným súdu dňa 26. 5. 2022 matka doplnila výdavky na maloletú, a to na rovnošatu do školy v sume 300,- €, počítač a tlačiareň v sume 700,- €, stužková v sume 100,- €,

permanentka na plaváreň v sume 30,- € na 14 vstupov. Plaváreň dcéra navštevuje z dôvodu, že má diagnostikovanú skoliozu.

3. Podaním doručeným súdu dňa 26. 5. 2022 matka ospravedlnila svoju neúčasť na pojednávaní zdravotnými dôvodmi. Pojednávanie odročiť nežiadala. Súd preto vykonal pojednávanie v jej neprítomnosti.

4. Vykonaným dokazovaním, a to výpoveďou matky, otca, vyjadrením kolízneho opatrovníka, ako aj oboznámením listinných dôkazov založených v spisovom materiáli 9 P 25/2021, mal súd zistený nasledovný skutkový stav.

5. Rozsudkom Okresného súdu Čadca, č. k. 11P/33/2016-90 zo dňa 24. 5. 2017 bol otec zviazaný prispievať na výživu maloletej dcéry sumou 100,- € mesačne. Maloletá v čase tohto rozhodnutia bola žiačkou 6. ročníka základnej školy. Matka bola zamestnaná s čistým príjmom 400,- € mesačne. Okrem maloletej dcéry mala vyživovaciu povinnosť aj k ďalšiemu dieťaťu. Otec mal tiež okrem maloletej dcéry vyživovaciu povinnosť k ďalším 3 maloletým deťom. Bol nezamestnaný. Podľa jeho tvrdení si privyrábal brigádnickou činnosťou, z ktorej dosahoval príjem vo výške okolo 600,- € mesačne. Tvrdenie otca, že sa vzdal zamestnania v spoločnosti U. D. z dôvodu prebiehajúcich exekučných konaní, súd u otca nezohľadňoval. V spoločnosti U. D. mal otec stály príjem okolo 1.000,- € mesačne a v čase odmien aj 1.800,- € mesačne. Súd vzdanie sa pracovného pomeru zo strany otca vyhodnotil ako ľahkovážny prístup k plneniu si vyživovacej povinnosti vo vzťahu k maloletým deťom, ktoré sú odkázané na výživu svojich rodičov.

6. Matka uviedla, že pracuje ako živnostník. Posledné 2 roky žili z SOS dotácie, ktorú poberala vo výške 870,- €. Z toho musela zaplatiť odvody a zvyšok bol príjem. V septembri 2021 SOS dotácia bola vo výške 810,- €. V spoločnej domácnosti žije s priateľom a dcérou. Syn už s nimi nebýva. Zotrvála na oznámených výdavkoch, ako aj na výdavkoch na dcéru. Uviedla, že v nákladoch na stravu v sume 350,- € mesačne sú zahrnuté náklady pre trojčlennú rodinu. Priateľ jej na domácnosť prispieva. Ona so svojím zdravotným stavom zvýšené výdavky nemá. Dcéra cestuje do školy autobusom, jedna cesta stojí 0,39 €. Navštevuje 2. ročník. Má náklady v súvislosti so štúdiom na učebnice, kupovala sa jej anatómia, anglický jazyk, matematika, zošity. Maloletá študuje za zdravotnú sestru. Niekedy má náklady i na obedy v škole. Voľnočasové aktivity nemá. Dcéra navštevuje zubára, ortopéda A.. D.Á.. Do Třinca chodievala na zubný strojček a v Čadci ku pani doktorke D.. V Třinci boli naposledy 31. 3. 2022 a platili tam 10.000,- Kč. Merali jej náhrady na uchytenie zubného strojčka, robili sa jej aj rontgenové snímky. Otec na zubný strojček nič neprispel. Liečebný plán je 3 až 5 rokov.

7. Otec s navrhovaným výživným nesúhlasil, ani s matkou navrhovanou sumou 200,- € mesačne, čo odôvodnil tým, že by mu to nevychádzalo. Je živnostník a pracuje v spoločnosti A. K. F. ako zámočník. Predtým pracoval v zahraničí. Bolo to také, že ich aj vyplatili, aj nevyplatili. Priemernú fakturáciu mal do 1.000,- €. Z tohto príjmu uhrádza odvody v Českej republike, približne 5.500,- Kč. Hradí si náklady na bývanie 200,- € mesačne. Výživné na 4 deti platí 370,- €. V Českej republike si hradí stravu a náklady má aj na oblečenie. Náklady na ubytovanie a cestovné do práce si neplatí. Nemá náklady na pracovné pomôcky v práci. V súvislosti so svojím zdravotným stavom má náklady na tabletky Zodac na alergiu. Fajčí, jednu krabičku cigariet vyfajčí za 2 dni. Hnuteľný, nehnuteľný majetok nevlastní, úspory nemá. V spoločnosti U. D. pracoval do roku 2014. Dôvodom ukončenia pracovného pomeru bolo to, že tam zarobil napríklad sumu 1.200,- €, ale na výplatu dostal 300,- €, pretože všetko išlo exekútorom. Na výživné na dcéru v auguste 2021 nezaplatil, september 2021, október 2021 nezaplatil, pretože mal zlomenú ruku, rovnako tak november, december 2021 neplatil, ani január, február, marec, apríl 2022. V mesiaci máj takisto na výživu dcéry neplatil.

8. Kolízna opatrovníčka maloletého dieťaťa uviedla, že podľa ich názoru otec by mohol platiť výživné minimálne vo výške 200,- €, nakoľko je tu zmena pomerov, prestup na strednú školu, strojček, korzet. Otec, ak by prestal fajčiť a myslel by na svoje zdravie, mal by prostriedky na to, aby výživné platiť mohol.

9. Matka podľa oznámenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca zo dňa 25. 10. 2021 nie je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Od 01/2011 naďalej pobera prídavok na dieťa, aktuálne vo výške 25,50 € mesačne. Od 12/2016 pobera náhradné výživné, aktuálne vo výške 100,- € mesačne. Dávku v hmotnej núdzi nepoberá. Daňové priznanie za rok 2020 podľa oznámenia Daňového úradu

Žilina, pobočka Čadca podala, základ dane mala vo výške 465,07 €, daň bola vo výške 0,- €. Podľa oznámenia mesta Čadca zo dňa 3. 11. 2021 býva v rodinnom dome, ktorý je v osobnom vlastníctve jej matky W. Č., ktorá je poberateľkou starobného dôchodku. V spoločnej domácnosti žije s priateľom a dvoma deťmi. Maloletá navštevuje 2. ročník S. Y. Š.D. S.. L. Y. W.. Matka pracuje ako SZČO v oblasti gastro I. I. Č.. Iný príjem nemá. Nemá inú vyživovaciu povinnosť. Bytové podmienky má vhodné, ekonomické pomery v norme. Nemá záznam v registri trestov. Nevlastní žiaden hnuteľný, ani nehnuteľný majetok. Matka v konaní predložila aj pokladničné doklady o úhrade zdravotníckej starostlivosti, lekársku správu maloletej dcéry.

10. Otec maloletého dieťaťa podľa správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca zo dňa 25. 10. 2021 nie je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Nepoberá štátne sociálne dávky, ani dávku v hmotnej núdzi. Podľa správy Daňového úradu Žilina, pobočka Čadca zo dňa 26. 10. 2021 otec podal daňové priznanie za rok 2020, základ dane bol vo výške 6.120,07 €, daň bola vo výške 255,88 €. Otec v konaní tiež predložil faktúru č. XXXXXX, ktorou fakturoval objednávateľovi A. X K.. F.. S.. za dodané práce sumu 26.500,- Kč, ako aj výdavkový pokladničný doklad spoločnosti A. X K.. F.. S., nájomnú zmluvu, podľa ktorej nájomné mesačne činí 385,- €.

11. Podľa správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca zo dňa 24. 11. 2021 matka pracuje ako SZČO v gastrosektore. Maloletá navštevuje 2. ročník S. Y. Š. S.. L. Y. W. K. Č.. Matka s ňou navštevuje stomatologickú ambulanciu v Třinci, maloletá nosí zubný strojček. Matka sa vyjadriala, že otec výživné neplatí. Podala si žiadosť o náhradné výživné. Otec sa s dcérou nestretáva. Pomery otca sa kolíznemu opatrovníkovi zistiť nepodarilo.

12. V zmysle § 26 Zákona o rodine súd zmenil posledné rozhodnutie alebo dohodu rodičov o výkone rodičovských práv a povinnosti za predpokladu zmeny pomerov na strane dieťaťa alebo jeho rodičov. Pritom musí ísť o zmenu zásadnú a podstatnú. Zmeny krátkodobého charakteru na zmenu rozhodnutia nepostačujú.

13. Súd pri komplexnom zhodnotení pomerov maloletého dieťaťa a jeho rodičov, a to nielen ako súčtu a súhrnu príjmov a výdavkov, ale aj osobných a majetkových pomerov v širšom slova zmysle a s prihliadnutím k vývoju životných nákladov pri rozhodovaní o návrhu matky na zvýšenie výživného na maloleté dieťa, dospel k záveru, že od posledného rozhodnutia o výživnom rozsudkom Okresného súdu Čadca, č. k. 11P/33/2016-90 zo dňa 24. 5. 2017 nastala podstatná zmena pomerov odôvodňujúca v zmysle citovaného § 26 Zákona o rodine zmenu tohto posledného rozhodnutia o výživnom a zvýšenie výživného. Maloletá v čase posledného rozhodnutia o výživnom navštevovala II. stupeň základnej školy. V súčasnosti je študentkou strednej školy. Nástup na strednú školu je aj podľa aplikačnej praxe ten okamih, s ktorým sa u maloletého dieťaťa spája zmena pomerov. S nástupom na strednú školu sa maloletej zvýšili náklady na študijné potreby a pomôcky. Matka uviedla, že maloletej dcére bolo potrebné zakúpiť učebnice. Dcére sa kupovala anatómia, anglický jazyk, matematika, kupovali sa aj zošity. Následne matka doplnila, že dcére bolo potrebné zakúpiť rovnošatu. Náklady na túto rovnošatu matka vyčíslila v sume 300,- €. Kupoval sa jej aj počítač a tlačiareň, na ktoré boli vynaložené náklady v sume 700,- €. Maloletá má náklady aj na šetrenie na stužkovú, ktoré matka vyčíslila v sume 100,- € ročne. So štúdiom na strednej škole má maloletá spojené i náklady na cestovné, ktoré matka vyčíslila vo výške 0,39 € jedna cesta, čo mesačne predstavuje 15,60 € (0,39 € jedna cesta x 2 x 5 dní v týždni x 4 týždne). Maloletá dcéra má naďalej aj výdavky v súvislosti so zdravotným stavom. Naďalej vynakladá náklady na zubné ošetrovanie. Podľa vyjadrenia matky predpoklad - liečebný plán bol stanovený na 3 až 5 rokov. Naposledy v súvislosti s ošetrovaním chrupu a starostlivosťou o chrup maloletého dieťaťa zaplatili 10.000,- Kč. Maloletá má i náklady v súvislosti so skoliózou. Matka dcére zakupovala korzet, tiež vynakladá náklady na plaváreň. Tieto náklady na plaváreň súd v nadväznosti na diagnostikovanú skoliózu považoval za dôvodné. Okrem týchto výdavkov má maloletá dcéra i náklady na uspokojovanie svojich základných životných potrieb, ako je strava, oblečenie, obuv, hygienické potreby, na maloleťu je potrebné započítať aj pomernú časť nákladov na bývanie a pod.. Matka v čase posledného rozhodovania súdu o výživnom bola zamestnaná s čistým príjmom vo výške 400,- € mesačne. V súčasnosti matka vykonáva živnostenskú činnosť v oblasti gastronómie. V poslednom období matka z dôvodu pandémie COVID-19 dostávala SOS dotáciu, ktorá bola vo výške 870,- € mesačne. Matke od posledného rozhodnutia ubudla jedna vyživovacia povinnosť k synovi. Otec v čase posledného rozhodnutia o výživnom bol nezamestnaný a okrem maloletej dcéry mal vyživovaciu povinnosť k ďalším 3 deťom, a to v tom čase maloletému A., maloletej J. a maloletému O.. Otcovi vyživovacia povinnosť

k synovi A. odbudla, naďalej má vyživovaciu povinnosť k maloletej J. a maloletému O. a pribudla mu vyživovacia povinnosť k maloletému Z.. Otec v súčasnosti pracuje ako živnostník s príjmom približne 1.000,- € v hrubom. Vynakladá náklady na zakupovanie liekov v súvislosti s alergiou, a to na liek Zodac.

14. Porovnaním takto preukázaných potrieb maloletého dieťaťa, ktoré súd vyhodnotil ako v celom rozsahu odôvodnené, nie luxusné, s pomermi na strane jeho rodičov a so zohľadnením, že matka svoju vyživovaciu povinnosť plní aj v naturálnej forme, súd dospel k záveru, že základným, nevyhnutným potrebám maloletého dieťaťa z hľadiska jeho veku, plnenia študijných povinností a i zdravotného stavu zodpovedá zvýšenie výživného na sumu 170,- € mesačne. Je nepochybné, že potreby dieťaťa s ohľadom na jeho vek, kedy ide o mladú, dospievajúcu ženu, ktorá má výdavky vyššie, ako má dieťa nižšieho veku, či už na hygienické potreby, oblečenie, má požiadavky i na určité kultúrne, spoločenské vyžitie, by odôvodňovali vyššie výživné. Výška výživného je však limitovaná pomermi a schopnosťami a možnosťami na strane povinného rodiča. V danom prípade súd s prihliadnutím k pomerom na strane otca, ako ich mal preukázané, bol toho názoru, že suma uvedeného výživného 170,- € mesačne je v takej výške, ktorá je v schopnostiach a možnostiach otca bez ohrozenia uspokojovania jeho základných životných potrieb a potrieb ďalších 3 maloletých detí, ktoré sú na otca svojou výživou odkázané. Pri takto určenom výživnom z príjmu, ktorý otec dosahuje, bude v jeho schopnostiach a možnostiach uhradiť odôvodnené náklady na jeho strane, a to náklady na odvody vo výške 5 500,- Kč (cca 210,- €) mesačne, náklady na bývanie vo výške 1-ice v sume 192,50 € mesačne (náklady na nájomné v sume 385,- € : 2 osoby), výživné na maloletú J. v sume 100,- € mesačne, na maloletého O. v sume 90,- € mesačne a maloletého Z. v sume 80,- € mesačne, náklady na lieky v sume 6,70 € mesačne a zvyšná suma otcovi zostane na úhradu jeho nákladov na stravu. Náklady, ktoré otec vynakladá na cigarety, nie sú nevyhnutnými výdavkami, naopak otec tieto prostriedky môže použiť na potreby svojich maloletých detí. Napokon v tomto smere súd poukazuje aj na to a s touto okolnosťou sa vysporiadal i súd v poslednom rozhodnutí o výživnom, že otec ukončením pracovného pomeru v spoločnosti U. D. sa vzdal výhodnejšieho zamestnania. Otec v tejto spoločnosti ešte v roku 2016 dosahoval príjem vo výške okolo 1.000,- € a v čase odmietania aj 1.800,- € mesačne. Táto okolnosť, že otec sa vzdal takéhoto zamestnania, nemôže ísť na ujmu maloletého dieťaťa. Z týchto dôvodov bol súd toho názoru, že je v schopnostiach a možnostiach otca prispievať na výživu maloletého dieťaťa výživným v sume 170,- € mesačne, a preto v súlade s § 26 Zákona o rodine zmenil rozsudok Okresného súdu Čadca, č. k. 11P/33/2016-90 zo dňa 24. 5. 2017 vo výroku o výživnom na maloletú C. tak, že počnúc od podania návrhu na začatie konania, t. j. odo dňa 8. 9. 2021, zvýšil výživné zo sumy 100,- € mesačne na sumu 170,- € mesačne.

15. Zameškané výživné na maloleté dieťa za obdobie od 8. 9. 2021 do konca mesiaca máj 2022 súd vyčíslil vo výške 1 490,41 €. Uvedený nedoplatok súd vyčíslil ako súčet zvýšeného výživného za mesiac september v sume 130,41 € (170,- € / 30 dní x 23 dní) a výživného za mesiace október 2021 až máj 2022 v sume 1 360,- € (8 mesiacov x 170,- €). Od takto vyčísleneného zvýšeného výživného súd neodčítal žiadnu sumu, keďže otec na výživu maloletej dcéry za uvedené obdobie neuhradil žiadnu sumu. Takto zameškané výživné súd otcovi v súlade s § 232 ods. 3 a ods. 4 CSP povolil splácať v splátkach tak, aby nebolo ohrozené ani uspokojovanie základných životných potrieb otca s tým, že omeškaním otca s úhradou čo i len jednej splátky, sa stáva zameškané výživné splatné jednorázovo.

16. Vo výroku o trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko súd nemal preukázané žiadne výnimky vyplývajúce z CMP odôvodňujúce iné rozhodnutie o trovách konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Čadca písomne v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis; ak ide o podanie urobené v prebiehajúcim konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená dobrovoľne, je možné navrhnúť výkon rozhodnutia.